

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 28.11.2001
KOM(2001) 707 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-
PARLAMENTET**

Civilbeskyttelse - beredskabet over for katastrofesituationer

MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

Civilbeskyttelse - beredskabet over for katastrofesituationer

1. DEN NYE UDFORDRING

I efterdønningerne af det uhørte og tragiske terroristangreb i USA har regeringer og administrationer på alle planer følt sig foranlediget til at tage deres beredskab og deres evne til at afværge disse samfundstrusler eller afhjælpe følgerne af dem op til fornyet overvejelse.

Den Europæiske Union har reageret beslutsomt og hurtigt. I Rådet¹ har ministrene understreget behovet for en koordineret indsats, der samler de fælles ressourcer. Stats- og regeringscheferne har givet klart udtryk for, at der skal findes udveje for at forbedre samarbejdet mellem medlemsstaterne.

Det Europæiske Råd opfordrede på sit møde i Gent (den 19. oktober 2001) Rådet og Kommissionen til "*at udarbejde et program for forbedring af medlemsstaternes samarbejde om risikovurdering, katastrofeberedskab og katastrofeindsats, om opbevaring af beredskabsmidler og om forskning. Programmet skal omfatte påvisning og bestemmelse af smittefarlige og giftige stoffer og bekæmpelse og behandling i tilfælde af kemiske og biologiske angreb. Udnævnelse af en europæisk civilbeskyttelseskoordinator skal indgå i programmet.*"

Kommissionen har for sin del været hurtig til at mobilisere ressourcerne i de nuværende programmer og foranstaltninger. Den har samlet de forskellige tjenester og netværk, der er ansvarlige for civilbeskyttelsen, sundhedsbeskyttelsen og forskningseksperter under én hat.

Det danner grundlaget for, at Fællesskabet kan reagere på alle slags katastrofetilfælde med en koordineret og effektiv indsats. Alle lande vil få gavn af medlemsstaternes samlede fond af viden og materiel, og Kommissionen vil med sin enestående struktur, sit multinationale personale og sine kontakter sætte sine midler og sin politiske vilje ind på at fremme denne fælles udnyttelse af ressourcerne.

Denne meddelelse er et bidrag til Kommissionens og Rådets fælles svar på den udfordring, stats- og regeringscheferne har peget på. Den opstiller de vigtigste retningslinjer for forbedring af samarbejdet i Den Europæiske Union.

---

¹ Indenrigs- og justitsministrene (20. september 2001), forskningsministrene (30. oktober 2001) og sundhedsministrene (15. november 2001).

2. BESTEMMELSERNE FOR CIVILBESKYTTELSE

2.1. Den voksende erkendelse af behovet for en fællesskabsindsats

I de seneste år har Kommissionens enhed for civilbeskyttelse bistået myndigheder, der kæmpede med alvorlige katastrofer, ved at samordne og videreformidle anmodninger om bistand. Indsatsen i forbindelse med jordskælvet i Italien i 1997, eller på det seneste med Erikas forlis ud for Bretagnes kyst i 1999 eller forureningen af Donau i 2000 er blevet stærkt værdsat.

Andre katastrofer, som jordskælvet i Tyrkiet i 1999, har med deres omfang givet anledning til at styrke Fællesskabets civilbeskyttelsesressourcer. Det gav sig udslag i en erkendelse af det værdifulde i, at et enkelt organ, nemlig Kommissionen i Bruxelles, samordner de forskellige nationale redningshold effektivt. I september 2000 foreslog Kommissionen derfor en ordning, der skulle fremme bistands- og redningssamarbejdet inden for civilbeskyttelse. Denne ordning er nu blevet vedtaget af Rådet og træder i kraft i 2002. Det betyder, at alle medlemsstater ved hjælp af denne ordning kan få direkte adgang til de disponible ressourcer i hele Fællesskabet.

2.2. Ordningens virkemåde

Et land, der rammes af en katastrofe, skal ikke længere spille kostbar tid på at finde og kontakte en lang række forskellige hjælpeklender. Det behøver blot at henvende sig til Kommissionens netværk for at få direkte adgang til specialiseret personale og andre ressourcer.

Kommissionen samarbejder nøje med medlemsstaternes myndigheder om at udvikle denne ordning, der består af 5 hovedelementer:

- et overvågnings- og informationscenter hos Kommissionen, som skal følge begivenhederne og skaffe oplysninger, og som er tilgængeligt og kan reagere 24 timer i døgnet
- en foreløbig opgørelse over de redningshold, civilbeskyttelsestjenesterne eller andre beredskabstjenester i medlemsstater kan stille til rådighed
- et uddannelsesprogram, som skal styrke evnen til at reagere på begivenhederne og forbedre samarbejdet og formidle ekspertisen mellem redningsholdene
- mobilisering af vurderings- og koordineringshold, som straks kan sendes hen, hvor der er brug for dem
- et fælles katastrofemeldingssystem for medlemsstaternes civilbeskyttelsesmyndigheder og Kommissionens relevante afdelinger.

Eksempel: Efter angrebet den 11. september blev Kommissionens civilbeskyttelsesenhed sat i 24 timers beredskab. Enheden fandt frem til, hvilken støtte medlemsstaterne kunne tilbyde USA. I løbet af nogle få timer var mere end 1000 redningsfolk fra 15 medlemsstater plus Norge og Island med alt det nødvendige udstyr parate til at blive afsendt til USA. Denne disposition, der blev truffet i den kommende ordnings ånd, satte Kommissionen i stand til i nøje samarbejde med den belgiske generalkonsul at optage kontakter med New Yorks myndigheder og tilbyde den hjælp, Den Europæiske Union kunne give.

2.3. De første trin

Kommissionens møde med de nationale civilbeskyttelsesledere² førte til den konklusion, at selv om reaktionen på følgerne af terroristangrebet stadig er medlemsstaternes eget ansvar, er det nødvendigt at opbygge et snævert civilbeskyttelsessamarbejde for at kunne klare disse nye udfordringer. Der blev derfor vedtaget en handlingsplan med sigte på følgerne af nukleare, biologiske og kemiske angreb.

Denne handlingsplan fastlagde de første foranstaltninger:

- **oprettelse af ordningens overvågnings- og informationscenter.** Takket være udstationering af højtstående nationale eksperter fra Belgien, Frankrig og Sverige var Kommissionen i stand til at oprette overvågnings- og informationscentret den 19.10.2001. Kommissionen er herefter i stand til at opretholde permanent kontakt med medlemsstaternes beredskabscentre og sørge for udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne.
- **indsamling af oplysninger om nuklear, bakteriologisk og kemisk ekspertise.** Det viste sig at være vanskeligt at indsamle oplysninger om, hvorvidt en sådan ekspertise fandtes i medlemsstaterne, da oplysningerne ikke var direkte tilgængelige. Alligevel lykkedes det hurtigt at få dem samlet.
- **indsamling af oplysninger om serum og vaccine.** At samle oplysningerne om serum og vaccine viste sig at være endnu mere vanskeligt, da disse oplysninger er yderst fortrolige. De nødvendige oplysningskanaler er imidlertid nu blevet etableret.

Der foreligger således fælles oplysninger og en samlet ekspertise, som kan aktiveres ved hjælp af civilbeskyttelsesordningen, når det er påkrævet.

2.4. Fremtidige planer - opbygning af et netværksnet

Straks efter Det Europæiske Råds møde i Laeken vil Kommissionen sammen med det belgiske formandskab indbyde specialister fra forskellige områder, herunder civilbeskyttelse, til at drøfte nukleare, biologiske og kemiske trusler. Formålet er at fremme endnu bedre samordning og samarbejde mellem beslutningstagerne på de forskellige områder. Kommissionen vil derefter tilrettelægge de mest hastende foranstaltninger og så vidt muligt finansiere dem ved hjælp af Fællesskabets nuværende ordninger.

Det betyder en enestående lejlighed til på grundlag af de allerede vedtagne foranstaltninger og af Laeken-konklusionerne at opstille et program for kort-, mellem- og langfristede aktioner på alle de pågældende områder, ikke mindst civilbeskyttelse, sundhed og forskning. Disse forskellige netværk og områder kan give uvurderlige bidrag og ydelser. Civilbeskyttelsesordningen er en måde at samle dem på, når behovet opstår, og fremme overvejelserne om, hvordan de bedst kan bidrage til at imødegå den udfordring, truslen om terrorisme frembyder.

---

² Det ekstraordinære møde i Knokke den 11.-12.10.2001 mellem medlemsstaterne, EØS og ansøgerlandene.

3. SUNDHEDSBESKYTTELSE

Et af problemerne med bioterrorisme er at faren er usynlig. Det er først og fremmest sundhedsvæsenet, der skal overvinde følgerne af disse trusler. Der er derfor brug for særlige beredskabsplaner, som er mere vidtgående end dem, der hidtil har været opstillet for at imødegå sygdomsfarer. Medlemsstaterne er netop i færd med at gennemgå deres beredskabsplaner over for sundhedsfare i forbindelse med terroristangreb. Europakommissionen har allerede taget initiativet til at skaffe et overblik over de nuværende ordninger og gå ud fra dem.

3.1. Netværket for epidemiologisk overvågning af og kontrol med overførbare sygdomme i Fællesskabet

I 1998 blev der oprettet et netværk for epidemiologisk overvågning af og kontrol med overførbare sygdomme i Fællesskabet³. Det hurtige varsels- og reaktionssystem, som indgår i dette netværk, tager sigte på at opdage ethvert udbrud af smitsomme sygdomme uanset art og oprindelse. På grundlag af disse bestemmelser er Kommissionen allerede begyndt at træffe beredskabsforanstaltninger. Dog er der et påtrængende behov om at styrke netværkets evne til at indberette usædvanlige epidemiske forhold.

3.2. Initiativer på sundhedsområdet

Efter Det Europæiske Råds møde i Gent har en række ministermøder og møder på højt plan mellem medlemsstaterne og Kommissionen skabt klarhed over problemerne omkring biologiske og kemiske sundhedsfarer.

På det internationale plan har G7+ (USA, Canada, Japan, Frankrig, Italien, Det Forenede Kongerige, Tyskland og Mexico) sundhedsministrenes møde i Ottawa (med Kommissionens deltagelse) undersøgt en plan for forbedring af den internationale sundhedssikring. De allerede nære forbindelser med WHO og andre internationale organisationer vil blive yderligere udviklet i denne sammenhæng.

På deres møde i Rådet den 15. november 2001 bad sundhedsministrene Kommissionen om at udarbejde et handlingsprogram for følgende fem prioriterede emner:

- (1) Udarbejdelse af en ordning for samråd i tilfælde af krise i forbindelse med risiko for bioterrorisme og mulighed for at benytte fælles efterforskningshold.
- (2) Indførelse af en ordning for oplysninger om de europæiske laboratoriers kapacitet med hensyn til forebyggelse og bekæmpelse af bioterrorisme.
- (3) Indførelse af en ordning for oplysninger om tilstedeværelsen af serum, vacciner og antibiotika, herunder samordnede strategier for udvikling og udnyttelse af disse ressourcer.
- (4) Oprettelse af et europæisk net af ansvarlige eksperter i medlemsstaterne, som skal give meddelelse om risici og tage sig af krisevurdering og krisestyring.
- (5) Fremme af udviklingen af vacciner, medicin og behandlinger.

---

³ Europa-Parlamentets og Rådets beslutning 2119/98/EF, vedtaget den 24. september 1998.

Når programmet udarbejdes må disse initiativer nøje koordineres med oprettelsen af en samordningsordning for civilbeskyttelsesforanstaltninger i Fællesskabet og tage hensyn til fortrolighedskravene i forbindelse med følsomme oplysninger. Kommissionen har på sundhedsministrenes opfordring oprettet et ad hoc-udvalg for sundhedssikring, som består af højtstående repræsentanter for medlemsstaterne. Medlemsstaterne bidrager derfor med eksperter til en arbejdsgruppe, som oprettes i samarbejde med Kommissionen og skal samordne og støtte sundhedsberedskabet og reaktionsevnen og styrke planlægningen for at modvirke biologiske og kemiske angreb.

I overensstemmelse med sundhedsministrenes opfordring er Kommissionen og medlemsstaterne således i gang med at udarbejde et omfattende samarbejdsprogram.

3.3. Foranstaltninger på det farmaceutiske område

Nøje samarbejde med medicinalvareindustrien er klart et vigtigt led i de planer, hvormed bioterrorisme skal afværges og modvirkes. Kommissionen har allerede gjort et betydeligt arbejde, og resultaterne bliver en værdifuld ressource, som civilbeskyttelsen kan trække på.

Blandt de første skridt er oprettelse af en arbejdsgruppe, som i samarbejde med industrien skal se på en række forskellige spørgsmål, heriblandt behandlingsformer, produktionskapacitet, kontrol med distribution og vacciner. Desuden har medlemsstaternes myndigheder af hensyn til de biologiske trusler undersøgt medicinalvarernes tilgængelighed. I samarbejde med Det Europæiske Agentur for Lægemiddelvurdering (EMA) er der blevet opstillet en liste over mulige patogener, samt over de behandlingsmetoder, der findes, og over udvalget af relevante produkter. På grundlag af denne liste er medlemsstaterne blevet bedt om at give ajourførte oplysninger om de trufne nationale foranstaltninger. Resultaterne vil blive gennemgået af Kommissionen.

Der er opnået enighed om at øge samarbejdet mellem alle de kompetente myndigheder og et særligt netværk, som via lægemiddeludvalgets 15 kontaktpunkter i medlemsstaterne. Dette netværk skal udveksle oplysninger, og Kommissionen kan indkalde til møder på ad hoc-basis. Det skal samarbejde snævert med Kommissionens arbejdsgruppe for medicinalvareindustrien og optræde som forbindelsesled, når det gælder resultatet af drøftelserne med de relevante myndigheder på nationalt plan.

4. FORSKNINGSAKTIVITETER

4.1. Mobilisering af Europas forsknings- og teknologiske udviklings potentiel

Hvis Europa skal forbedre sin evne til at modvirke katastrofetilfælde, der skyldes biologiske eller kemiske terroristangreb, må det mobilisere sit forsknings- og teknologiske udviklingspotentiel. Den viden, som findes om de nye biologiske farer, og om, hvordan de skal bekæmpes, er opsplittet over hele Europa.

På kort sigt bør der foretages en fælles vurdering af den nuværende viden, af den nuværende forskningskapacitet og af eventuelle behov for yderligere forskning. Forskningsministrene bifaldt på deres møder i Rådet den 30. oktober 2001, at Kommissionens havde taget initiativet til at sammenkalde en gruppe nationale eksperter, der forsker i bekæmpelse af biologiske og kemiske farer. Gruppens opgave bliver at udarbejde en oversigt over igangværende forskningsaktiviteter på dette område, at påvise forskningsmanglerne og at pege på behov og muligheder for at samordne de nationale forskningsinitiativer på dette område. Gruppens første møde er planlagt til den 12. december 2001.

i overensstemmelse med ønsket om at skabe et virkeligt europæisk forskningsrum vil det nye rammeprogram for forskning og udvikling (2002-2006) give mulighed for at støtte samordning af de nationale forskningsbestrebelse og for at støtte forskning, der indebærer en klar europæisk værditilvækst. Forskningen i bioforsvar ville vinde en hel del, hvis nationale forskningsaktiviteter og ressourcer af fælles interesse blev samlet.

Under overskriften foregribelse af EU's behov inden for videnskab og teknologi skal det nye rammeprogram efter Europakommissionens forslag omfatte muligheder for at reagere på øjeblikkelige forskningsbehov til støtte for Fællesskabets politik på områder som sundhed, retsvæsen og indre anliggender. De nye risici i forbindelse med bioterrorisme er et godt eksempel på fordelene ved at sørge for fleksibilitet, når EF's forskning planlægges. Den relevante forskning på længere sigt kan finansieres under de prioriterede emner "genomforskning og bioteknologi i sundhedens tjeneste" og "fødevarersikkerhed og sundhedsrisici".

4.2. Udnyttelse af Det Fælles Forskningscenters kompetence

I kraft af Det Fælles Forskningscenter har Europakommissionen sin egen videnskabelige og tekniske ekspertise på det nukleare, kemiske og biologiske område. FFC samarbejder ofte gennem netværk med de nationale laboratorier og forskningscentre.

FFC's mangeårige samarbejde med Euratoms kontor for sikkerhedskontrol og den Internationale Atomenergiorganisation har gjort det til referencecenter for nuklear sikkerhed i EU.

Det samarbejder desuden med Det Europæiske Center for Behandling og Analyse af Oplysninger om Ikke-spredning (IAC), som indsamler og behandler de videnskabelige og tekniske oplysninger, der kræves til beslutningstagning i forbindelse med ikke-spredning af krigsmidler.

På det biologiske område har FFC oprettet en arbejdsgruppe for biobekæmpelse, som det selv koordinerer, og som har særlig analysekapacitet og omfatter avancerede laboratorier i medlemsstaterne foruden deltagere, der på verdensplan er eksperter i at påvise og bestemme transgene DNA-stammer. Gruppen skal træde sammen den 2. og 3. december for at behandle en række scenarier for katastrofebekæmpelse. Et af de emner, der skal drøftes, er brugen af transgene planter til fremstilling af vacciner, f.eks. koppevaccine og andet, på baggrund af de seneste begivenheder i USA. FFC vil ved hjælp af sine egne anlæg og dem, som tilhører det europæiske netværk af GMO-laboratoriernes arbejdsgruppe for biobekæmpelse, som det er koordinator for, påvise og bestemme relevante transgene stammer i forbindelse med behandling af biologiske angreb på fødevarerækeden (levnedsmiddelterrorisme).

På det kemiske område vil FFC efter henvendelse stille sit åbne efterretningsmateriale om tilstedeværelsen af kemiske stoffer, der omfattes af konventionen om kemiske våben, til rådighed for alle dertil berettigede tjenester hos Europakommissionen og i medlemsstaterne.

På grundlag af sin prognosticerings ekspertise vil FFC straks iværksætte to undersøgelser: den ene skal fastlægge de nye videnskabelige problemer og spørgsmål i forbindelse med bioterrorisme og den anden vurdere det moderne samfunds teknologiske, sociale, økonomiske og psykologiske sårbarhed over for mulige terroristangreb.

4.3. Global miljø- og sikkerhedsovervågning

Kommissionen har netop vedtaget en meddelelse (KOM(2001) 609 af 23. oktober 2001) om indførelse af en ordning for global miljø- og sikkerhedsovervågning. Rådet og Det Europæiske Rumagentur har godkendt en handlingsplan, som går ud på at forberede oprettelsen af en selvstændig EU-enhed for dette område. Civilbeskyttelsen bliver en af de vigtigste brugere af disse GMES-tjenester. Denne udnyttelse af rumfartsteknologien er en prioritet i det kommende rammeprogram for forskning og udvikling (2002-2003). Det kunne overvejes at udarbejde et pilotprojekt for bl.a. at vise, hvordan GMES kan opfylde civilbeskyttelsens behov og ikke mindst indgå i terrorbekæmpelsen.

5. FORANSTALTNINGER PÅ ANDRE OMRÅDER

De mange forskellige aktiviteter og former for politik, der udføres af Kommissionen, indeholder mange værdifulde elementer, som civilbeskyttelsen kan trække på.

5.1. Kraftværkers og transportsystemers sikkerhed

Spørgsmålet om kraftværkers og transportsystemers sikkerhed indgår i opfølgningen af grønbogen om energiforsyningsikkerheden, som blev forelagt af Kommissionen i november 2000. Kommissionen arbejder med disse spørgsmål, således som Det Europæiske Råd har forlangt på sit møde i Nice. En rapport om energiforsyningsikkerheden skal efter planerne forelægges på Det Europæiske Råds møde i Barcelona.

De tragiske brande i Mont Blanc-tunnelen og Tauern-tunnelen i Østrig i 1999 og den, der for nylig fandt sted i St. Gotthard, har givet anledning til fornyet debat om sikkerheden i tunneler og om undsætnings- og evakueringsordningerne i tilfælde af ulykker. Det drejer sig om et vigtigt led i udarbejdelsen af de nationale planer for evakuering/undsætning i katastrofetilfælde. I tilknytning til finansieringen af de transeuropæiske net vil Kommissionen i 2002 foreslå europæiske minimumsregler for sikkerhedsstandarden i tunneler.

Endelig vil GALILEO, det europæiske satellitnavigationssystem, som nu befinder sig i udviklingsfasen, tilbyde nøjagtig og pålidelig positioneringstjeneste og således kunne bistå udførelsen af civilbeskyttelsesaktiviteter.

5.2. Sikkerhed på det nukleare og radiologiske område

Kerneenergi

Sikkerhedsstandarderne i kerneenergisektoren hører til de strengeste i samtlige industrisektorer. På fællesskabsplan gøres der alt for at sikre, at nøjagtigt regnskab over nukleart materiale forhindrer enhver anvendelse til ufredelige formål.

Hvad strålingsbeskyttelse angår, koordinerer Kommissionen de foranstaltninger, der træffes af de nationale sikkerhedsmyndigheder. Begivenhederne den 11. september har imidlertid gjort det nødvendigt at tage kernekraftværkernes sårbarhed i betragtning. I denne forbindelse er Kommissionen i samarbejde med Den Internationale Atomenergiorganisation (IAEA) i Wien i færd med at foretage en vurdering af kernekraftværkerne. På grundlag af denne vurderings resultater vil Kommissionen overveje en hensigtsmæssig opfølgning.

Atomulykker

Kommissionen og medlemsstaterne har ansvaret for oprettelse og vedligeholdelse af et hurtigt varslingsystem i tilfælde af atom- og strålingsulykker.

I praksis fungerer fællesskabssystemet for udveksling af presserende radiologiske informationer (ECURIE) i Direktoratet for Miljø 24 timer i døgnet og benytter sig af kodede meddelelser for at undgå sprogbarrieren. Der foretages desuden regelmæssige øvelser for at sikre, at systemet virker.

I tilfælde af en atomulykke er EF's vigtigste opgave at modtage den første meddelelse, at kontrollere dens indhold, at slå alarm hos alle medlemsstater og IAEA og modtage og formidle yderligere oplysninger fra og til samtlige medlemsstater.

5.3. Netværks- og informationssikkerhed

Tilstedeværelsen af IT-netværk er ikke blot afgørende for kommunikationskanalerne (f.eks. civilbeskyttelsen) i ulykkestilfælde (atomulykker, biologiske og kemiske ulykker, trusler eller angreb), men også for andre infrastrukturer (f.eks. vand-, elektricitets- og energiforsyning osv.). Arbejdet med at sørge for de elektroniske netværks sikkerhed blev allerede gjort til en prioritet på Det Europæiske Råds møde i Stockholm. De konkrete gennemførelsesforanstaltninger, som forberedes i nøje samarbejde med Rådet, vil blive fastlagt i en rådsresolution, som skal vedtages på telekommunikationsministrenes møde i Rådet den 6. december, og som tager hensyn til den nye dimension, terrortruslen har skabt.

5.4. Strukturfondene

Strukturfondene stiller finansieringsmidler til rådighed for bekæmpelse af naturkatastrofer og teknologiske ulykker, f.eks. omfatter nogle af de regionale programmer foranstaltninger, som skal afværge naturulykker (forstærkning af floddiger, udstyr til bekæmpelse af skovbrande, erosionssikring osv.). Der udføres også forebyggende aktiviteter som led i grænseoverskridende og tværnationalt samarbejde (f.eks. varsling i forbindelse med oversvømmelser og teknologiske ulykker, oprettelse af multinationale centre for bekæmpelse af skovbrande, samarbejde om sikkerheden i stærkt besøgte bjergområder osv.).

Strukturfondene kan også, som led i regionalprogrammerne, deltage i finansieringen af genopbygningsarbejder efter naturkatastrofer eller teknologiske ulykker i de normalt støtteberettigede områder .

5.5. Sikkerhed på det kemiske område

Kemiske virksomheder og oplagringsanlæg kan blive terroristmål, især de, der ligger i nærheden af de store byer. Disse anlægs driftsledere må allerede nu overveje, hvordan de vil reagere på eventuelle større ulykker. De forventes derfor at styrke sikkerhedsforanstaltningerne, især adgangskontrollen, så vidt det er muligt.

Desuden har terroristangrebene sammen med eksplosionen i Toulouse den 21. september 2001 vist, hvor vigtigt det er at foretage en hensigtsmæssig planlægning af arealudnyttelsen for at begrænse eventuelle ulykkes følger for befolkningen, uanset hvad årsagen er. Kommissionen og medlemsstaterne arbejder for tiden i fællesskab med dette vanskelige problem.

6. DEN EUROPÆISKE KOORDINATOR FOR CIVILBESKYTTELSESFORANSTALTNINGER

De foranstaltninger, der beskrives i det foregående, skal ses i sammenhæng med, at Det Europæiske Råd på sit uformelle møde i Gent opfordrede til, at der blev udpeget en koordinator for civilbeskyttelsesforanstaltninger.

Kommissionen har enestående forudsætninger for at samarbejde med grupper både i og uden for samtlige medlemsstater. Den spiller en værdifuld rolle for sammenknytning af Fællesskabets forskellige netværk - inden for forskning, sundhed og civilbeskyttelse - så dette behov kan opfyldes. Der kan skelnes mellem tre typer bistand, som Kommissionen kan tilbyde i denne forbindelse:

- øjeblikkelig reaktion på begivenheder ved mobilisering af specialisthold osv.
- planlægning for at forbedre beredskabet, f.eks. fremme af uddannelse og opbygning af lagre af vaccine og serum
- langtidsforskning og oplysninger til støtte for både politiske og praktiske reaktioner.

At udføre denne opgave indebærer øget og mere effektivt samarbejde med de nuværende netværk og ressourcer samt indfølgings- og samarbejdsevne for at kunne arbejde sammen med en omfattende gruppe organisationer, der har vidt forskellige interesser. Dette kan i praksis bedst opnås ved at bygge på de nuværende civilbeskyttelsesaktiviteter og ikke mindst ved fuld gennemførelse af Fællesskabets ordning for civilbeskyttelse.

Kommissionen vil derfor blandt sine egne udnævne en højtstående europæisk koordinator med ansvar for administrationen af Fællesskabets ordning for samordning af civilbeskyttelsesforanstaltninger. Den ansvarlige skal samordne iværksættelse, udførelse og opfølgning af Fællesskabets mange initiativer, ikke mindst dem, der beskrives i denne meddelelse.

7. KONKLUSIONER

Den seneste tids terroristangreb har givet anledning til voksende bekymring i Den Europæiske Unions befolkning.

Regeringerne har reageret ved at træffe en række foranstaltninger på nationalt plan, men mere betydningsfuldt er, at de er trådt i sammen i Den Europæiske Union for at se på en fælles indsats bæredygtighed og virkninger. Europakommissionen og Ministerrådet blev af stats- og regeringscheferne bedt om at træde til og tage sig af det organisatoriske.

Som svar herpå har Kommissionen vist - og denne meddelelse giver klart udtryk for hvordan - at den allerede er villig og i stand til at yde et væsentligt bidrag til civilbeskyttelsen. Den har foregrebet den såkaldte civilbeskyttelsesordnings ikrafttrædelse, så medlemsstaterne, ansøgerlandene og andre lande allerede har direkte adgang til den. Det betyder i praksis, at moderne administrationsmetoder og teknologi udnyttes, så de samlede ressourcer i de netværk, der drives inden for miljø, sundhed, forskning, transport, energi og andre politiske områder, samordnes og stilles til rådighed.

Nærmere betegnet i sundhedssektoren er Kommissionen efter opfordring fra sundhedsministrene i færd med at opstille et handlingsprogram med følgende formål:

- At indføre en ordning for informationsudveksling, samråd og samordning af behandlingen af sundhedsproblemer i forbindelse med angreb, hvor biologiske og kemiske stoffer har været eller kan tænkes at blive brugt.
- Oprettelse af en EU-ordning for hurtig opdagelse og bestemmelse af biologiske og kemiske stoffer, der kan tænkes benyttet ved angreb, og for hurtig og pålidelig bestemmelse og diagnosticering af relevante tilfælde.
- Oprettelse af en lager- og sundhedstjenestedatabase og en beredskabsordning, som kan stille medicin og sundhedsspecialister til rådighed i tilfælde af mistanke om eller konstatering af angreb.
- Udarbejdelse af regler for og udbredelse af vejledning i, hvordan angreb skal imødegås ud fra et sundhedsmæssigt synspunkt, og samordning af EU's foranstaltninger og forbindelser med tredjelande og internationale organisationer.

For at opfylde disse målsætninger skal Kommissionen først og fremmest øge sine aktiviteter i forbindelse med de nuværende foranstaltninger og programmer. For fremtiden vil den i forbindelse med den årlige politiske erklæring og budgtprocedurerne benytte lejligheden til at tage disse aktiviteter op til behandling.

Kommissionens forskellige tjenestegrene samarbejder snævert med de nationale myndigheder, erhvervslivet og hinanden for at underbygge det arbejde, der allerede udføres og gøre Kommissionens bidrag til civilbeskyttelsen endnu bedre. Udnævnelsen af en europæisk koordinator er en bekræftelse på den vægt, der lægges på hele dette område.

Der er her tale om et eksempel, som klart viser værdien af en indsats på fællesskabsplan i tilfælde, hvor det nationale ansvar (for den direkte katastrofepåvirkning) forbliver uændret, men lettes og bistås ved indsats af Fællesskabets samlede ressourcer.

Kommissionen vil holde Rådet og Parlamentet underrettet om, hvordan dette programs udførelse udvikler sig.